

IPAR ÉS KERESKEDELEM

IPAROSOK, KERESKEDŐK, MEZŐGAZDÁK ÉS ROKONSZAKMÁT ŪZŐK HETI KÖZLŐNYE
A „BAROSS SZÖVETSÉG“ SZEGEDI FIÓKJÁNAK HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön	Laptulajdonos: A BAROSS SZÖVETSÉG szegedi fiókja	Szerkesztő: VIDACS ALADÁR főltkár	Szerkesztőség: Szeged, Honvéd-tér 8-9. sz. Telefon 15-52.
--------------------------------------	---	--	--

Hogy is állunk „azzal” a Baross ünneppel?

Mult hó 9-én és 10-én óriás kereskedő-gyűlés volt Szegeden. Harminc éves jubileumot ülték. Megmozdultak nemcsak Szegeden, de Budapesten is. Hullámozott a tömeg, a hálás tömeg, amint egynehányan azt irányították. Két napra terjedt. Ez is mutatja, hogy a kereskedelem, de a hirtelen bevonás szerint, az ipar terén is nagyon sok a tennivaló. Voltak, akik rommá tették közzgazdaságunkat. Lettek, akik úgy érezték, hogy a hibát jóvá is kell tenni. És lón egy nagy kongresszus. Miként a jövő, a történelem igazolja, egy eredményes, a közre áldásos kongresszus. Miként az rendesen lenni szokott — legalább nálunk — a tömeg előtt állottak a dirigensek. Szemben velük a tömeg. Amint néztük őket, önkéntelenül is úgy tűnt, mintha Bánk-bán sok Tiborcával állnánk szemben.

Mert hát még nem akartak egészen

másként tenni, tömegszaporítónak nem választottak és nem választottak is elmentek a kongresszus egy-egy kimagasló, országos hatásában utolérhetetlen előadására. Ja, a magyar mindig előzékeny, rendkívül türelmes volt. Most sem akar egyszerre egészen más lenni. De aki elment, azért ment el, hogy tágra nyitott szemmel nézzen és lásson. Hogy aztán mások szeméről is leoperálja a keleti hájogot. Szakértő orvosok szerint ez huzamosan tartó beidegződési hiba volt. Hála Istennek, megvan már a széruma és a járvány szűnik.

A többi nyitott szemmel látó között ott volt Kopa sz János érdemes építőmester, a Baross-Szövetség szegedi fiókjának egyik legkiválóbb tagja. A kiváló szónoki képességgel és készséggel megáldott férfiú, a többi vele egy huron pendülövel várta, hogy mikor esik szó a speciálisan magyar kereskedelmi és ipari érdekekről, mikor viszik bele a közzgazdaságba a keresztény gondolatot. Mikor szólnak a nagy Barossról.

„Te kereskedő leszel”

Franciából fordította: Vidacs Aladár.

(Folytatás.)

Minden oly rendben megy, akár egy gépezet. Tényleg, minden levelet felbontottak, csoportonként rendezték tárgyak szerint.

Most már az elosztásig értem; de aztán? A csoport-főnököknek idejük sincs, hogy erre a sok levélre válaszoljanak.

Egész biztosan nincs; de várjunk sorára. Amely levelek tudakozó levelek, azoknak a szélére a válasz lényegét néhány szóval rájegyzi a választ. Legtöbbször elég erre két szó. Az így jelzett levelek a levelező irodába kerülnek, amely a fogalmazással és postázással van megbízva.

És a megrendelések? szót Péter. — Ugy hiszem, ilyenek is soknak kell lenni.

Ah bizony, fiatal ember. Ön úgy látszik, mindent alaposan kíván tudni. Nos, e között a 6000 levél között körülbelül 2000 megrendelés van. Ezeket pedig mindig aznap el kell intéznünk. Erre külön személyzet van.

Sebtében végig futottak az osztályokon. Megnézték a vidékre való elküldés helyét. Minden megyének meg van a maga helye. Aztán a könyveléshez mentek. Mindenütt mindennek meg volt a maga módja és pontossága.

Lássa barátom, mondá Pidaul ur, ennek a rendnek, pontosságnak és gyorsaságnak, amely önt bámulatba ejti, egyetlen titka van: a munka megosztás.

Mig a kiskereskedőnek magának kell végeznie mindent, felügyelni, a vételt, az eladást, a könyvelést: itt mindenki csak a maga külön dolgára fordítja gondjait. Arra, ami vágyainak, tehetségeinek a legjobban megfelel. Az eladó csak eladással foglalkozik, a pénztáros csak a pénztárral. A könyvelő az ő könyveivel. Természetes dolog, hogy miután mindegyik csak a saját szűkebb szakmájával foglalkozik, abban igen ügyes lesz. Az ilyen ügyes emberek összessége, együttes munkája adja azt a szép eredményt, amit ön itt lát.

De immár el kell önt hagynom és csoportomhoz vissza kell térnem. Azonban remélem,

Várták, várták, de hiába várták. A helyzet hozta magával, hogy az előbbi kettőnek elmaradását lassan-lassan megértették. Azonban azt, hogy Baross Gáborról még szót se ejtenek, ezt nem. Erre Kopasz János odaszól az egyik otthonosnak, hogy miért nem emlékeztek meg a kongresszuson a nagy államférfiuról?

És mit tesz Isten? A szegedi hazafias keresztény közönség mélyen átérezve, hogy a gyalázatos felfordulást és édes hazánk ennyire jutását a destruktív sajtó okozta, folyó év május hó 8-ra, délelőtt 11 órára óriási népgyűlést hirdet a destruktív sajtó ellen; a Baross Szövetség szegedi fiókja ugyanerre a napra, azonban este 8 órai kezdettel ismerkedő estélyt tart, melyen Baross Gábor emlékének él, mint a nagy férfiú halálának évfordulóján. És még mi történik? Ugy hirdik, hogy a kamara irányításában az ipartestület a destruktív sajtó elleni népgyűlés napján és órájában Baross ünnepet rendez. Éppen akkor és éppen oly irányítás mellett, amely irányítás a maga kettős országos ünnepén a Baross nevet kiejtésre méltónak se találta. Pedig, nem kételkedik benne senki, hogy az irányító szerv már tudja, hogy van Szegeden Czigler Arnold és van Baross-Szövetség. Azonban még vannak olyanok is, akik azt merik állítani, hogy ez az egész egy véletlennek bohó játéka. Mert hát a sors, a véletlen, nagy cselszövő. Oh, az a hamis véletlen!

viszontlátjuk még egymást.

Péter igen forrón megköszönte a sok fáradságot, amit vezetője neki szentelt és délelőttjétől elragadtatva eltávozott. Jól látott mindent. Győrérezte, mintha most már értené egy igazi nagy kereskedőház szervezetét.

XXIX. FEJEZET

A nagy áruházak: előnye, bevételei

Aznap este György ragyogó arccal tért haza az áruházból.

— Kedves unokaöcsém — mondá Péternek. — Hízeleghetsz magadnak azzal, hogy nagy sikert arattál.

— Én? Sikert?

— Mit csináltál tehát az én csoport főnöknek?

— Bizonyára halálra untattam, mert szokásom szerint mindennek, amit csak láttam, akartam tudni a *hogyan*-ját és *miért*-jét. Ezért valószínűleg toladokónak mondtod.

— Nem ugy tudom, mintha te előtte toladokónak tüntél volna föl, csak azt tudom, hogy

Megnyilt

Megnyilt

Csenderits Imre

terménykereskedése

l-a aussigi rözgálic	45 K
128 ^o zsirszóda	35 „
Saját főzésű házi szappan	48 „

valamint mindennemű termények és

űszerek a legelőcsőbb napi áron.

— Király süteménye és kenyere a legjobb! Petőfi Sándor sugárát 15 sz.

A dolognak különösebb jelentősége nincs. Mi sem akarunk alá szárnyat adni. Csak azt óhajtuk megállapítani, hogy a Baross nevével való kacérkodás a megtevesztettettek kellemetlen megtevesztésre adhat okot, mint ahogyan adott is. Fogalomná lett Szegeden már a Baross Szövetség, de oly fogalomná, melyet egy napról-napra izmosabb test melengét, táplál. Így nagyon megérthető, hogy mindenki szentül meg volt győződve, hogy a Baross Szövetség rendezheti és rendezi, a május 8-án d. e. 11 órakor, a sajtó népgyűlés órájában a Baross-ünnepet. Sokan meg is botránkoztak ezen: hogy tehet ilyent a Baross Szövetség. Mi pedig nem tudunk ennek örülni, hogy rólunk ilyen meghasonlásra való törekvést csak feltételezni is tudtak és sie-

rábitad őt s mind a kettőnket meghívott magához ebédre.

— Te gonyolódsz! hisz te ugyis az áruházban ebédeelsz!

— Ó engem felmentett az áruházból és hétfőn nála ebédelünk.

Ez estén nem sokáig csevegtek, mert mind-egyikük álmos volt, de másnap Péter és György erős vitaközlésben voltak.

— Mi van köztetek, fiúk? kérdé Benjamin nagybácsi az ajtót rájuk nyitván.

— Az, atyám, válaszolá György, hogy Péter, Péter ur, aki tegnap este óta teljesen el van ragadtatva mindattól, amit az áruházban látott, valószínűleg arról is álmodott, mert ma reggel óta szinte megbénították őt a nagy raktárak. Oh én értesíteni fogom Pidadult urat ezekről az elmékedésekről.

— Majd elmondom én neki magam is ezeket; mindenkinek jogában van véleményét elmondani, nem igaz? Tehát menjünk reggelizni, hogy mehezzünk!

Hétfő este hamar elérkezett és a két fiatal

tünk kijelenteni, hogy ezt nem a Baross Szövetség csinálja. Akik ezt csinálják, nem tudják vagy nem akarják megérteni a keresztény, magyar Baross. Leikük rajta!

Különb, ha Barosznak oly feltétlen hívei, kérjék a Baross Szövetségbe való felvételüket. Ha tudnak két ajánlót találni, ha a három tagu bíráló bizottság és a választmány elfogadja és a kö pont megerősíti őket, ugy minden rendben van. De ettől a cenzurától nem tekinthetünk el, mert első sorban szövetségünk nagy névadója sem engedi.

Már az ő-testamentumban is voltak emberek, akik mindenféleképp öltözödtek, hogy nagynek, tartalmasnak tünjenek fel. A valóságot kiderítendő, megsúlymértékelték őket. Talán ekkor született meg az a mondás: „Mégmértétél és könnyűnek találtattál.”

Szvaton és Kucsés

műszaki és elektrotechnikai vállalata
Szeged, Tisza Lajos-körút, Püspök téri bazárépület

Benzin, gépolaj, motorolaj, henger, gép-zsar, kocsikenőcs, sósav, kénsav minden mennyiségben szolid áron. — Elektromos szerelési anyagok, izzó lámpák, akkumulátor feltöltés, dinamó- és elektromotor tekercselés garancia mellett.

ember, miután öltözékeiket gondosan rendbe hozták, elment Pidault urhoz. Ó a legbarátságosabban fogadta őket, na és az ébél fenséges volt. A gyönyörűen gondozott és jól föllocsolt kertben költötték el.

Pidault ur ekkor teljesen egyedül volt otthon, minthogy felesége és két gyermeke a husvéti szünetre a nagyszülőkhöz utaztak Bourgogneba. Beszélgettek a vidékről, közben igen sok közös barátot, ismerőt fedeztek fel és senki sem gondolt volna kereskedelmi kérdésre, amidőn Pidault ur hirtelen Péterhez fordulva mondá:

— De Péter ur, ugy látszik, mintha ön neheztelne reánk valamért, mondja el nekünk.

— Uram, szól Péter, nekem nincs okom miért neheztelni. Ilyesmire még nem is gondoltam volna soha. Azonban ha már itt tartunk kimondom, hogy azokból a tapasztalatokból, amiket szerettem, azt látom, azt látom, mintha a nagy áruházak, a Száz Iroda a kiskereskedőket szükségszerűleg megsemmisítenék: 50 mérföldnyi körzetben, lehetetlen ezeknek sikeresen küzködni.

Csak az állam számára szabad gabonát vásárolni.

A Budapesti Közlöny a kormány rendeletét közli, amely kimondja, hogy a termelő a reá kirolt adógabona, valamint a nála feltárt és közcélokra igénybevett gabonafeleslegesen kívül még birtokában lévő búzát és rozstól kizárólag az állam részére ugyan, de szabadforgalomban a hivatásos gabonakereskedelem útján eladhatja. Az elszámoltatás a miniszter intézkedése folytán az egész országban azonnal befejeztetik.

A gazdák most már megmutathatják helyes-e a szabad forgalomra vonatkozó követelésük, vagyis, hogy a közszükségleti célokra még hiányzó gabonamennyiség a további kényszereszközök igénybevétele nélkül a szabadforgalom útján biztosítható-e oly áron, amely az állam teherviselő képességét meg nem haladja. Az akcióba bekapcsolják az egész hivatásos gabonakereskedelmet. Az eladási készségeit előreláthatólag fokozni fogja a beállott kedvező időjárás és a világi piacról a gabonára alakulására vonatkozólag ideérkezett hírek. Ez idő szerint Chicagóban már csak 27 cent az ár bushelenként, vagyis egy mázsa, mintegy 1250 korona.

Éreztetni fogja hatását valótáknak folytonos javulása is. A két körülmény figyelembevételével rosszul spekulál az a gazda, aki vissza akarja tartani készletét abban a reményben, hogy az aratás után kedvezőbbben értékesítheti azt. Nem éri el célját az a termelő, vagy kereskedő sem, aki azért nem adja el most gabonáját, vagy nem jelenti be a vásárolt mennyiséget, mert azt hiszi, hogy a kormánytól később magasabb árat fog kapni. A kormány a megállapított árat nem fogja felemelni és amennyiben rövid időn belül nem volna biztosítható ily módon a szükséges mennyiség, kénytelen lenne a hiányzó mennyiséget a világi piacon előreláthatólag kedvezőbb fel-

— Ez igaz, mi tényleg óriási versenyt csinálnak a kiskereskedelemnek, de mégis sokkal kisebbet, mint gondolná. Ezt számokkal és helyes érveléssel is be tudom igazolni. Ezekben látni fogja uram, hogy ha a kiskereskedő veszít, a közönség meg nyer és nem előbb való-e a közérdek, mint a magánérdek?

Jegyezzük meg, hogy valahányszor egy új kezdeményezésről, egy átalakításról vagy valakinek a sikeréről van szó, mindig van, akinek a sérelmével történik ez. Amidőn a szövés mester-ségét feltalálták, sokan voltak abban a helyzetben, mint a mi szatócaink velünk szemben. Midőn a könyvnyomtatást feltalálták, a világon mindenki örült, a másoló diákok meg haragudtak. Amidőn a vasutakat létesítették, a fuvaros vállalkozók és postamesterek nem panaszkodhattak jogosan? Na és ez így van rendjén. Nem volt igazuk azoknak, akik azt mondták, hogy a vasut csökkenteni fogja a lovak számát. Mert országunkban ma több mint kétányi lo van, mint volt 1850-ben. Meg mindenki feltalálja magát és kinek volna ma kedve visszatérni a gyorskocsikhoz? (Folytatjuk.)

tételek mellett beszerezni. Reméljük, hogy erre nem kerül sor, mert a termelő és kereskedő azon lesznek, hogy a szabadkereskedelem útján az el-
látatlanok szükséglete minden fennakadás nélkül
azonnal biztosítható legyen.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország fellámpadásában.

Amén!

MOZZANATOK

Naptár.

Szakosztályi ülések:

Lakatos szakosztály: minden hétfőn d. u. 6 órakor a Kath. Kőr kis termében.

Szabó szakosztály: minden hétfőn este 6 órakor Feketes-as-utca 20 sz. Kőr-féle üzletben.

Kocsigdyrtók: kététenként a Kath. Kőrben a hónap első és harmadik csütörtökén d. u. 6 órakor.

Festőipari szakosztály: minden szerdán este 6 órakor a Szentháromság-utcai Borovszky-féle vendéglőben.

Építők: minden szombaton d. u. 6 órakor a Raffay-féle vendéglőben.

Helyre igazítás egy helyre igazításra. Folyó évi 16-ik számunkban „Az iparos bál” címen azt írtuk, hogy az iparosbál rendezésében Szánthó Mihályé volt az oroszlánc. Szánthó Mihály ur először nálunk tett lépéseket, hogy e kijelentést igazítsuk helyre. Azonban meggyőződésünk ellen soha nem cselezkünk. A Szegedi Új Nemzedékben megjelent helyreigazítás kiegészítéseképp közöljük, hogy legjobb meggyőződésünk szerint ennek a bál mozgalomnak Szánthó ur volt a megteremtője, ő a nyugdíjalapnak a legteljesebb mozgatója. Tanuik ere sok gyűlés, melyen ily irányban felszólalt. De még az ellenirányú fővárosi lapok is elismerik ez irányban való tevékenységét. — Kérdjük: a kitűnő mozdony létesítésében kié az oroszlánc, a mozdonyvezető, avagy a tervező mérnöké?

Május 8-iki összefüvetelünk. Egy a keresztény magyar Szeged, mint külön a Baross-Szövetség mindannyiunknak jóleső nagy nappal avarja május 8-ikát. A nappal folyamán kifejezést adunk a destruktív sajjal szemben érteit érzelmeinknek, este 8 órakor pedig a Prófétában lesz ismerkedési esténk, melyet Baross Gábor emlékének szentelünk. Az estén, melyen a vacsora nem kötelező, városunk vezéreimberei és a vidék testvér-szövetségeinek képviselői is részt vesznek. De szívesen látunk minden érdeklődőt. Az ünnepi beszédet Kopasz János mondja és a *Polgári Dairda* is közreműködik. Arra való tekintettel, hogy kellő számú hely legyen biztosítható, a forgalomban levő ivekre még azoknak is tanácsos lesz feliratkozni, akik nem vacsoráznak.

Vasárnap 8-án délelőtti féltizenegykor minden felöltözött hozzátartozójával és barátjával a városháza előtt legyen! Vagy a destruktív sajtó tovább is élhet?

A kiadóhivatal felkéri azon előfizetőket, kik előfizetéseiket még be nem küldték, hogy azt Honvéd tér 8-9 sz. alatti lévő irodánkba mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A vidék szervezkedése győnyörten halad. Legközelebb több csatlakozásról számolhatunk be. Irodánk e tekintetben készséggel áll a vidék rendelkezésére.

Uj tag. Legutóbbi választmányunk Gábor János államvasuti főellenőrt, birtokost rendes tagjai sorába felvette.

A borkivitteli illeték. A mai hivatalos lapban pénzügyminiszteri rendelet jelenik meg, melyszerint a nyers, sózott, száraz borjúbőr és lóbor, valamint a nyers gyanpas és nyított borjúbőr, ugyszintén a ki nem készített mezei és házinyulbőr, szarvas és őzbőr kivitele alkalmával kilogrammonként eddig megállapított és teljesült után fizetendő kivitteli illeték helyett a kivitteli áruk mindenkorai értékének 5 százaléka fizetendő.

Erdélyi textilgyárai. A kolozsvári angol konzul jelentésében azt mondja, hogy az erdélyi textilipar 1914-ig állami támogatás következtében virágzott. Jelenleg az ipar háboru előtti teljesítő képességének 75 százalékát visszanyerte. Az erdélyi gyárak a gyapjút Dobrudzsából és Bessarabiából kapják. A gyapjuipar igen fejlődésképes, elsősorban munkások kiképzésére kell nagyobb figyelmet fordítani, akik a finomabbfajta szöveteket képesek gyártani.

A szabadkereskedelem visszaállítása Bulgáriában. 1920. június 20-án kiadott rendelettel a bolgár kormány valóságilag megfolytatta a kereskedelmet, amennyiben kimondotta, hogy az áru két kéznél tovább nem mehet, az első csak 5, a másik csak 20 százalékot kereshet. A kereskedők nagyrésze kivándorolt, a többiek visszavonultak és átengedték a teret a szövetkezeteknek, meg a parasztkurzus lovagjainak, ami rendkívüli panamákra vezetett. A kormány végre bellátta, hogy a rettenetes hivatali korupciónak csak a kereskedelem teljes felszabadításával vehet véget. Előbb a kivitteli tilalmakat és szövetkezeti monopóliumokat szüntette meg, azután az 1920-as kereskedelmi rendeletet hatálytalanította, majd a számlák hatósági ellenőrzését tette feleslegessé, végül teljesen szabadá tette a kereskedelmet, amelynek minden vonatkozásában a békerendelkezések érvényesek, csupán a kimondottan fényűzési cikkeek behozatala marad korlátozva.

A szeszipiac. A finomított szesznak az ára adóval együtt 170—180 korona, sőt októberi szállításra már ennél olcsóbb kötések is jöttek

Értesítjük, hogy nagyobb mennyiségű **rafvas, gömbölyű-, négyszögletes-, spáring- és abroncs-vas,** valamint **eketalp, ekevas, ekekormány, láncok, csavarház, csavarok és feketelemez érkezek** a szokatlan legújantóbb napjában szállítjuk. Ne mulassza el üzletünket felkeresni és a tavaszi munkához szükséges anyagot kellő időben, még a készlet tart. megvásárolni. Kérjük mielőbbi szives látogatását **BRUCKNER TESTVÉREK.**

Mayer Dezső

kocsigyártó telepe

SZEGED, Dáni-utca 5. szám alatt.

**Uj kocsik készítését és javításokat
juttányosan vállal.**

létre. A többi szeszfélekben — a tökéletes lanyhaság miatt — még csak névleges árak sincsenek.

Uj gyorsvonat Berlin és Konstantinápoly között. Folyó évi május 1-től kezdve új gyorsvonatpár közlekedik Berlin és Konstantinápoly között. A vonatok érintik Drezsáút, Prágát, Budapestet és Szófiát.

Só behozatalára közhatalóságok és országos jellegű közigazgatás nem kaphatnak ezentúl a pénzügyminisztertől engedélyt. A só ipari célokra felhasználó nagyobb üzemek esetleges só-behozatali vagy átvételi kérelmeit a figyelembe jövő körülmények mérlegelésével esetenként fogja a pénzügyminiszter elbírálni. A sónak engedély nélkül való behozatala a fennálló törvényes rendelkezések szerint mint sócsempészet súlyos jövedéki kihágás.

Mennyi gyárunk maradt? Hazánk területének elrablása folytán az ipartelemek és gyárak dolgában is lerongyolódunk. Jelenleg Csonka-Magyarországon a dohánygyárakon kívül 213 vas-és fém, 121 fa, 162 agyag, 15 cement, 13 üveg, 85 textil, 22 papír, 50 sokszorosító, 27 bõripari, 582 élelmezési és 16 vegyészeti ipari gyártelep van. Természetesen hiába van gyártelepünk, ha tüzelő-, nyersanyaghiány azok működését megakadályozza és termelésünk a most szinte megközelíthetetlen külföldi és volt magyarországi anyagok miatt pang.

Állást, foglalkozást kaphatnak a hatósági munkaközvetítő utján (Templom-tér 8. sz. I. emelet.) Kubikos, szövő, kefekötő, szijgyártó, kosárfonó, borbély, bádogos. Tanoncok: borbély, asztalos, bádogos, bognár, kovács, szőnyegszövő. Női osztályon: szövőnő, varróleány, mind. házt. alkalmazotti, mindenes főzőnő, gyermekleány, szobaleány, főzőnő. A mult héten elkövetett a hivatal: 21 ipari munkást, 23 napszámot, 65 háztartási alkalmazottat, 30 napszámot.

Hány „Hangya” szövetkezet van Magyarországon? A „Hangya” szövetkezet 1898. január 1-én alakult meg 60 000 korona alaptőkével. A hábo:u alatt már 2900 szövetkezettel rendelkezett a „Hangya”. Alaptőkéje 1919-ben 26 millió korona volt, ez 1920-ban 90 millió koronára emelkedett. Ez elmúlt évben 700 új szövetkezet alakult Csonka-Magyarországon. A „Hangya” szövetkezelek száma jelenleg 3600. Ebből 1800, vagyis a fele megszállott területre, főleg Erdélyre esik.

Tilos a magyarfélbelyegzésű pénzek behozatala. Tekintettel az Osztrák Magyar Bank magyar felülbélyegzésű jegyeinek kúszóbbn álló kicserélésére, ugyszintén arra, hogy a Magyarország megszállott területén, valamint a külföldön fognak kicseréltetni, a kormány elrendelte, hogy: 1. Az Osztrák-Magyar Bank magyar felülbélyegzésű jegyeit Magyarországban magyar közgazgatás alatt álló területére a pénzügyminiszter engedély nélkül behozni tilos. 2. Az utazási és határforgalomban 10 000 koronát meg nem haladó összegű magyar felülbélyegzésű bankjegyek pénzügyminiszteri engedély nélkül is behozhatók. A 10 000 és 1000 koronás bankjegyeknek behozatala azonban az utazási és határforgalomban is tilos.

A 24 órás időszámítást lépteti életbe május 31-étől kezdődőleg a postai. Táviradi és távbeszélő-, valamint a vasuti és hajózási forgalomban a kereskedelmi miniszter április 19-én kelt 65 457. sz. rendelete Az időszámítás megváltoztatása ügy történi, hogy éjféltől délig 0—12-ig, déltől éjfélig pedig 13—24 számokkal jelzik az órákat. A közúti jellegű vasuti és a helyi átkelesi jelleggel bíró hajózási forgalmában a napi 24 órás időszámítás később meghatározandó időpontban lép majd életbe.

A postautalványok, szállítólevelek és befizetési lapok. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a postautalványok szelvényén és a postatakarékpénztári befizetési lapokon az utalványozott összeg rendeltetését célzó rövid feljegyzés, valamint a csomagok (kézi, betét és közönséges) szállítóleveleinek szelvényén is a csomagküldemény rendeltetését célzó rövid írásbeli közlemény alkalmazható, továbbá, hogy az értékelekben kizárólag az értékküldemény célját és összegét felüntető kísérőirat — amely azonban a boríték nagyságánál nagyobb nem lehet — mellékelhető.

Nem adnak szubvenciót. A kereskedelemügyi miniszter, tekintettel az ország jelenlegi súlyos gazdasági helyzetére, ez idő szerint az újonnan keletkező iparvállalatok részére semminemű különleges állami támogatást nem engedélyez. Tekintettel azonban arra, hogy az iparfejlesztésről szóló 1907: III. törvény még hatályban van, olyan újonnan keletkezett iparvállalatok, melyek a törvényben megszabott előfeltételeknek megfelelnek, a törvényben körülírt állami kedvezményekre (adó, illetékmentesség stb.) igényt tarthatnak. Az ez iránt benyújtott kérelmek, a pénzügyminiszteriummal történő megállapodás szerint, nem utasítatnák el, hanem, amennyiben igen kivételes okok a kedvezmények engedélyzését megkövetelik, a kérdések végleges rendezéséig, függőben tartatnak.

A közlelmezési minisztérium 1921 június 1-én megkezei felszámolását és július 1-ig

BACSA PÁL

az „Arany kereszt”-hez.

kézmű és női divat-
:: áru üzlete ::

Csekonics-utca 4. szám.

végleg feloszlik. A legutóbbi minisztertanács határozata szerint mindazok az ügyek, amelyeket a közlelmzési minisztérium felállításával a földmivélségi minisztériumból áttaláltak, természetesen újból a földmivélségi minisztérium osztályaihoz kerülnek. Az egyik napilapnak ama közleménye, hogy a szállítási engedélyek a közlelmzési minisztérium felállításával a belügy-minisztérium ressortjába fognak tartozni, nem felel meg a valóságnak, mert ezeket az engedélyeket ismét a földmivélségi miniszter fogja kiutalni. — A közlelmzési minisztérium megszűnése ismét egy lépéssel közelebb visz a normális gazdasági viszonyok felé. A kötött gazdasági forgalom tengelye, a korlátozások és rendszabályok fő tényezője ez a minisztérium volt, melyre a háborús gazdaságban szükség lehetett, de amelynek a békegazdaságban helye nincs.

Mibe kerülnek az új pénzjegyek? A külföldön, Svájcban megrendelt pénzjegyek 10.000, 5000, 1000, 500, 100 és 50 koronás címletekben állítatnak elő 222 milliárd korona összértékben. Ezen pénzjegymennyiség előállításai költségei mintegy 69 millió svájci frankot tesznek ki, amely összeg kiegyenlítéséhez szükséges külföldi valutáknak egy jelentékeny részét azonban még a jelenleginél jóval kedvezőbb áron sikerült beszerezni. A külföldön megrendelt pénzjegyekből eddig 11 milliárd korona névértékű pénzjegy érkezett Budapestre. Amennyiben előreláthatatlan nehézségek nem állanak elő, a folytatólagos gyártással május 1-ig körülbelül 21 milliárd korona névértékű pénzjegy fog elkészülni, amely mennyiség már bőven biztosítja a jelenleg forgalomban lévő bankjegyek beváltását, s a megrendelt pénzjegyek még hátralevő része legkésőbb júniusban fog leszállásra kerülni. A 20, 10, 2 és 1 koronás címletű pénzjegyek Budapesten, illetve kis részben Bécsben kerülnek előállításra és pedig egyelőre 1,77 milliárd korona összértékben, amely mennyiség előállításai költségei mintegy 53—55 millió koronát fognak kienni.

Szigorúan behajtják az adókat. A pénzügyminiszter utasította a budapesti adófelügyelőséget, illetve a vidéki pénzügyigazgatóságokat az iránt, hogy a most kivetett 1918 és 1919. évi jövedelem- és vagyonadónak, valamint az 1917—1919. évi hadinyerésadónak behajtásáért a megfelelő értelem kisérelem nélkül intézkedjenek. Figyelmem kívül nem hagyható egyrészt az a körülmény, hogy a jövedelem- és vagyonadó kivetése ellen beadott felebbezésnek nincs hasznosító hatálya, másrészt az a körülmény, hogy jelenleg tulajdonképpen két évi adóról — a hadinyerésadónál pedig esetleg három évi adóról — van szó, mely adók egyszerre való befizetésének szigorú és kérlelhetetlen követelése sokakat anyagilag megrendíthetnek, ami pedig állami érdekből éppen nem kívánatos. Ennek el-

kerülése céljából megengedhetők tartja a pénzügyminiszter, hogy méltányos esetekben és ha a kincstár érdeke veszélyeztetve nincs, egyes adózóknak részletfizetési kedvezmény és fizetési halasztások engedélyeztessenek. Az az adózók akiknek évi adóelőírása 5000 koronát meg nem haladja és akik időleges fizetési képtelenségüket igazolták, az 1921. év végéig terjedő részletfizetési kedvezményben részesíthetők. Azoktól az adózóktól, akik bevallást adtak — az illetőknek ez iránt az adófelügyelőséghez, illetve pénzügyigazgatóságokhoz intézett kérelmére — egyelőre csak oly összegnek befizetése követelhető, amely nem kisebb annál az összegnél sem, amely az illető saját valóságának az alapul vétele esetén tehát kirovandó lenne. A fennmaradó többletre nézve az adófelosztalási bizottság határozatának meghozataláig, de legkésőbb az 1921. év végéig terjedhető fizetési halasztás engedélyezhető.

A borkészletek bejelentése. A borkészletek bejelentéséről szóló pénzügyminiszteri rendelet ma érkezett le Szegedre. A rendelet szerint a vendéglősök az illetékes pénzügyi szakasznál minden egy hektóliteren felüli bor készletüket bejelenteni tartoznak.

Nem! Nem! Soha!

Szegedi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

1580/1921. szám.

788

Hirdetmény

a kötelező és önkéntes betegségi biztosítási bérhatár lelemelése s az ennek folytán teljesítendő bejelentés tárgyában.

A magy. kir. minisztérium 1882/1921. számú rendeletében 1921. évi április hó 18-tól kezdődő hatállyal a kötelező és önkéntes betegségi biztosításra az eddigi bérhatárok helyett évenkénti 48.000 korona, illetőleg naponkénti 160 korona bérhatárokat állapított meg. Eszerint a biztosításra kötelezett üzemekben alkalmazott tisztviselőkre, művezetőkre, kereskedőségekre és általában hasonló állásban levő, rendszerint havi vagy évi fizetéssel alkalmazottakra a betegségi biztosítási kötelezettség kiterjed, ha munkabérük (fizetés, lakáspénz, háborús-, drágasági-, csatládipótlék, ruházat, beszerzési segély, osztalék, jutalék) és az esetleg természetben nyújtott járandóságoknak a pénztár alapszabályaiban megállapított egyenértéke az eddigi évi 24.000 korona helyett és 48.000 koronát haladja meg. Munkások, segédek, szolgák, cselédek azonban, miként eddig, továbbra is munkakeresményük összegére való tekintet nélkül betegségi biztosításra kötelezettek.

Az 1907. XIX. t. c. 12 §-a értelmében a munkások kötelesek mindazokat az alkalmazottait, akikre e rendelet alapján a betegségi biztosítási kötelezettség kiterjed és pedig azokat, akik 1921. évi április hó 18-án alkalmazásban állottak, e hirdetmény közzétételétől számított nyolc nap alatt 1921. évi április hó 18-ától kezdődőleg, azokat pedig, akik a rendelet életbelépését követő időben

Barabás Lajos keze-, meszle- és ecset-készítő
Somogyi-utca 18. SZEGED Fekete-házzal szemben.
Állandóan nagy raktárt tartok.

léptek alkalmazásba, az eddig is fennállott szabályok szerint a munkabábelépéstől számított ugyancsak nyolc nap alatt a kerületi munkásbiztosító pénztárhoz bejelenteni.

Az e rendelet alapján betegségi biztosítási kötelezettség alá vont alkalmazottakat a pénztár a magy. kir. népjóléti és munkügyi minisztérium 25263/1920 számú rendelete 1 §-ában felállított IX. napibérosztályba sorozza, az e napibérosztály szerint fizetendő betegségi biztosítási járuléka napi 4 korona 20 fillér, illetve heti 25 korona 20 fillér.

Az a munkaadó, aki e jelentési kötelezettségének egyáltalán nem, vagy nem a megállapított határidő alatt, vagy nem a vonatkozó szabályok szerint tesz eleget, az 1907. XIX. t.-c. 187 §. a) pontja szerint büntetendő kihágást követ el s ezenfelül a bejelenteni elmulasztott, illetve nem a valóságnak megfelelően bejelentett adatokat a hivatkozott törvény 20 §-a alapján a mulasztó munkaadó költségére kiküldendő közegek útján a helyszínen fogja a kerületi munkásbiztosító pénztár beszerezni.

Szeged, 1921. évi április hó 24. napján.

Dr. Pálly József s. k.,
miniszteri biztos.

Mayer Antal s. k.,
igazgató.

Danner Péter Fia

fűszer-, csemege-, ásványviz- és termény-
nagykereskedő

Telefon 141. Telefon 141.

Tisza Lajos-körút 12. szám

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát
nagyban és kicsinyben.

Vénig Gyula

Gizella-tér 3. sz.

készít elsörendü anyagból
a legdivatosabb kivitel-
ben cipöket, szines baga-
riákból nagy választék.

Mélyen leszállított áron

lérl és női szövetek, selymek, grenadi-
nok, nyári ujdonságokban óriási választék
érkezeti, továbbá vásznak, szelrek-
ben és nyári mosó kelmékben

**40 százalékos árengedmény a
Baross-Szövetség tagjainak**

Harisnya különlegességek gyári raktára

KETTING JÁNOS divatruháza

Kigyó-utca 2.

a Belvárosi-kávéház mellett.

Asztaltűzhelyek,

egyszerűek, valamiñt fehér
fayence lapokkal kirakot-
tak is készen kaphatók:

KÓNYA GYÖRGY

épület- és műlakatosnál,
Felsőváros, Szent László-u. 7. Telefon 308.

Römer Miklós

fűszer és csemege üzlete

SEGED, Dugonics-tér 5. sz.
Telefon 933.

SZÁNTHÓ cipész
ajánlja elsörendü cipökészítményeit.
Szövetkezeti tagok részére 5 szá-
zalek árengedmény.

Hutter Ferencsevics

cégtulajdonos: **Hutter Károly**

sör- és bor nagykereskedő

Iskola-utca 18. sz. :-: -- :-: Telefon 243. sz.

Az Első Magyar Részvény Serfözde
főraktárosa, ajánlja elsörendü friss tavaszi
világos- és barna söreit, hordóban és palac-
kokban, valamint kitűnő zamatos borait nagy-
ban és kicsinyben.

SZEGEDI ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Iroda: Kárász-u. 11. Telefon 2-28.
Telep: A Petőfi Sándor-sugarúli
vámház mögött. Telefonszám 9-47.

elvállal minden szakmába vágó építkezési munkálatok tervezését és kivitelét. Anyagraktárában, a Petőfi Sándor sugarúti vámház mögött, építési anyagok, ugymint mész, cement, fűrész áru, beton áru, kátránypapír, fedőlemez, tűzifa, faszén kapható.

FRIEDRICH JÓZSEF

EGYENKÜHÁZATI ÉS HADFELSZERELÉSI INTÉZLET
TELEFON 1433 SZEGED, TELEFON 1433

DUGONICS-TÉR II. SZÁM ALATT.

Bruckner Testvérek

vasáruháza, Szeged

Kossuth Lajos-sugarút és
Tisza Lajos-körút sarkán.

Telefon 226.

Ajánlunk vas, acél, ércnemű és konyhafelszerelési cikkeket. — Nagy raktár „Folytonégő” kályhákban. „Lándzsa kályhagladiátor”. Épület és butorvasálás, carbid és mindenféle gazdasági eszközökben.

Jutányos árak, pontos kiszolgálás!

Szvaton és Kucses

műszaki vállalat.

Mezőgazdasági gépek.

Üzemanyagok.

Iroda: Petőfi Sándor-sugarút 22.

Műhely: Feketesas-utca 22.

KOCSIS FERENC

lúszar és csomoge kereskedő

SZEGED

Takaréktár-u. Grófi-palota

Telefon 452.

Kotlár Rudolf és Hajdu József

fényező mester

iparművészeti rajzoló

Festő- és Falpari Vállalata
Szeged, Csongrádi-palota

Mintaraktár Takaréktár-u. 8.

Telefon 287

Ipartelep: Polgár-utca 24 sz

Telefon 287

Gárgyán Imre és Fia

borkereskedő és szőlőbirtokos

SZEGED, Kórház-utca 13.

Telefon 11-45.

Telefon 11-45.

Mezey és Társa

vaskereskedése

Szeged, Feketesas-utca.

Legelőcsőbb bevásárlási tórrás kályhákban, konyhaedényekben és minden ipar részére szerzőszámokban ugyszintén vadászati cikkekben.